

Kilka uwag o doręczeniach elektronicznych oraz hybrydowych

Sytuacja epidemiologiczna związana z COVID-19 w Polsce i na Świecie zabiera niemal całą naszą uwagę, jednakże życie po epidemii będzie toczyć się dalej, a wraz z nim pojawią się lub będą się toczyć dalej postępowania administracyjne, spory cywilnoprawne i postępowania sądowe. Ustawodawca skierował do Sejmu projekt ustawy o doręczeniach elektronicznych, który może całkowicie odmienić sposób prowadzenia tych postępowań.

Projekt ustawy został po pierwszych czytaniu skierowany do dalszych prac w sejmowej komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii.

Projekt zakłada znaczne ograniczenie doręczania pism w formie papierowej w postępowaniach administracyjnym, cywilnym, karnym i sądownoadministracyjnym oraz korespondencji pomiędzy przedsiębiorcami – docelowo cała korespondencja podmiotów publicznych ma zostać realizowana w formie elektronicznej, lub tzw. doręczenia hybrydowego – o czym poniżej. Projekt zakłada, iż wszystkie podmioty publiczne (w tym komornicy sądowi), przedsiębiorcy zarejestrowani w rejestrze przedsiębiorców KRS oraz w CEIDG oraz osoby wykonujące zawody prawnicze (np. adwokaci, radcowie prawni, notariusze, doradcy podatkowi, doradcy restrukturyzacyjni, rzecznicy patentowi) będą miały obowiązek posiadania adresu do doręczeń elektronicznych powiązanego usługą rejestrowanego doręczenia elektronicznego, a pozostałe podmioty będą miały taką możliwość. Adresy do doręczeń elektronicznych będą ujawnione w centralnej Bazie Adresów Elektronicznych – zasadą będzie to, iż każdy podmiot będzie dysponował jednym oficjalnym adresem do tego typu doręczeń. Baza umożliwi wyszukiwanie adresów do doręczeń elektronicznych tych podmiotów. Co więcej, wpis adresu do doręczeń elektronicznych do bazy adresów elektronicznych ma być równoznaczny z żądaniem doręczania korespondencji przez podmioty publiczne na ten adres, w formie dokumentu elektronicznego.

Najważniejszą zmianą będzie powiązanie doręczenia pisma w formie dokumentu elektronicznego na wskazany w Bazie Adresów Elektronicznych adres do doręczeń elektronicznych z potwierdzeniem doręczenia pisma wskazanemu adresatowi – z rozpoczęciem biegu terminów procesowych i materialnoprawnych włącznie. System ma być skonstruowany w ten sposób, aby wysyłka pisma za jego pośrednictwem wywoływała skutki równorzędne do skutków wysłania pisma z potwierdzeniem nadania lub poprzez doręczeniem do rąk własnych adresata. Zgodnie z art. 39 ust. 1 projektu ustawy, dowód otrzymania jest wystawiany: 1) po odebraniu korespondencji przekazanej na adres do doręczeń elektronicznych podmiotu niepublicznego; 2) po wpłynięciu korespondencji na adres do doręczeń elektronicznych podmiotu publicznego; 3) po przekazaniu korespondencji, która wpłynęła na adres do doręczeń elektronicznych, w miejsce wskazane przez adresata, w wyniku działania reguły zdefiniowanej przez tego adresata; 4) po upływie 14 dni od wpłynięcia korespondencji przesłanej przez podmiot publiczny na adres do doręczeń elektronicznych podmiotu niepublicznego, jeżeli adresat nie odebrał go przed upływem tego terminu.

Powyższe ma zostać osiągnięte poprzez ścisłe powiązanie osoby z jej adresem do doręczeń elektronicznych – aby istniała pewność, że korespondencja została nadana bądź odebrana przez konkretnego adresata.

Wszystkie ogólne procedury (KPA, KPC, KPK, PPSA) będą zakładały doręczenie elektroniczne jako pierwotne i główne narzędzie obiegu korespondencji, a dopiero w przypadku niemożności skorzystania z doręczenia elektronicznego organy władzy publicznej będą korzystać z tzw. doręczenia

hybrydowego – nowej instytucji w polskim systemie prawnym. Umożliwi ona podmiotom publicznym wysyłkę korespondencji w domyślnej postaci elektronicznej. Osoby, które na wymianę korespondencji elektronicznej z różnych przyczyn nie będą jeszcze gotowe – dzięki usłudze hybrydowej – otrzymają możliwość odbierania tradycyjnej przesyłki listowej (np. list w postaci elektronicznej zostanie dostarczony na pocztę, ta go wydrukuje i dostarczy w postaci papierowej – projekt zakłada wykonanie tej usługi w sposób zautomatyzowany, zapewniający ochronę tajemnicy pocztowej, czyli przy zachowaniu bezpieczeństwa i poufności informacji).

Podobną rolę do zakładanego doręczenia elektronicznego miała pełnić platforma ePUAP – platforma ta zostanie pozostawiona w dotychczasowym kształcie, i będzie można z niej korzystać do dnia 30 września 2029 roku- po tym dniu projekt ustawy zakłada usunięcie skrzynek obywateli wraz z zawartością, oraz przekształcenie skrzynek podmiotów publicznych w adres elektroniczny zgodny z normami nowej ustawy.

Usługi doręczenia elektronicznego będą wykonywane przez operatora publicznego (Pocztę Polską S.A.) oraz dostawców komercyjnych.

W chwili obecnej projekt ustawy zakłada stopniowe wprowadzanie wymogu posiadania adresu do doręczeń elektronicznych, z kilkuletnim okresem przejściowym dla organów władzy publicznej oraz przedsiębiorców – jeżeli terminy nie zostaną zmienione w toku prac legislacyjnych, administracja rządowa oraz jednostki budżetowe ją obsługujące będą obowiązane stosować nowe przepisy już **od dnia 1 stycznia 2021 roku**, inne organy władzy publicznej oraz ZUS, NFZ i KRUS– od 1 stycznia 2022 roku, jednostki samorządu terytorialnego od dnia 1 stycznia 2024 roku (z tym, że stosowanie doręczenia hybrydowego nastąpi od dnia 1 stycznia 2029 roku), a sądy powszechne i administracyjne oraz prokuratura mają wprowadzić przepisy ustawy od dnia 1 stycznia 2029 roku. Dla przedsiębiorców zarejestrowanych w rejestrze przedsiębiorców KRS obowiązek uzyskania wpisu adresu do doręczeń elektronicznych będzie wiążący od dnia 1 października 2022 roku. Dla przedsiębiorców zarejestrowanych w CEIDG obowiązek wejdzie w życie później - od 1 października 2026 roku z tym, że już od 1 października 2022 roku wymóg ten będzie aktualizowany w związku z obowiązkiem wskazania ww. adresu przy rejestracji lub zmianie wpisu do CEIDG.

Marcin Dybowski

Radca prawny